

APLIKACE PRAVA

První autorský odborný časopis

1 - 2 / 2024

“Právo není spravedlnost, ale spravedlnost je přirozené právo”

GNÓMY, Luboš Chalupa

Str. 3-5

**K NÁHRADĚ ÚJMY (ŠKODY)
Z TITULU PREVENCE DLE §
2901 OBČ. ZÁKONÍKU**

Str. 6-7

**K PROKAZOVÁNÍ UŠLÉHO
ZISKU Z NEPLATNÉHO
PRÁVNÍHO JEDNÁNÍ (PRÁVNÍ
SKUTEČNOSTI)**

Str. 8-10

A další

První autorský odborný časopis

Staňte se sponzorem

Aplikace práva Vám nabízí jedinečnou možnost stát se sponzorem odborného právního časopisu a inzerovat své služby napříč dílčími vydáními časopisu. Prostřednictvím této placené reklamy získáte exkluzivní zařazení do sekce sponzorů v závislosti na vybraném rozsahu.

SEKCE SPONZOŘI BUDE BRZY DOSTUPNÁ

Rezervujte si své místo ještě dnes

JUDr. Petr Ukázka LL.M.

Je nový bezplatný internetový právní časopis určený pro právní praxi i dalším zájemcům z řad laické veřejnosti se zájmem o právo. Je prvním autorským odborným časopisem obsahujícím sborník právních statí JUD r. Luboše Chalupy, který doposud publikoval desítky odborných článků v předních právních časopisech, jako např. Právní rádce, Právní rozhledy, Soudní rozhledy, Bulletin advokacie, s rozsáhlou citací v komentářové právní literatuře jako součásti právního řádu ČR v širším smyslu.

advokat@test.com

+420 775 202 555

<https://www.aplikaceprava.cz/>

První autorský odborný časopis

K NÁHRADĚ ÚJMY (ŠKODY) Z TITULU PREVENCE DLE § 2901 OBČ. ZÁKONÍKU	Str. 3-5
K PROKAZOVÁNÍ UŠLÉHO ZISKU Z NEPLATNÉHO PRÁVNÍHO JEDNÁNÍ (PRÁVNÍ SKUTEČNOSTI)	Str. 6-7
NÁHRADA NÁKLADŮ ŘÍZENÍ ZA SEPIS PROCESNĚ NEÚSPĚŠNÝCH PODÁNÍ V DÍLČÍ FÁZI ŘÍZENÍ	Str. 8-9
K PRÁVNÍ DOMNĚNCE PLATNOSTI VEŘEJNÉ DRAŽBY	Str. 10

JUDr. Luboš Chalupa

APLIKACE PRÁVA je nový bezplatný internetový právní časopis určený pro právní praxi i dalším zájemcům z řad laické veřejnosti se zájmem o právo. Je prvním autorským odborným časopisem obsahujícím sborník právních statí JUD r. Luboše Chalupy, který doposud publikoval desítky odborných článků v předních právních časopisech, jako např. Právní rádce, Právní rozhledy, Soudní rozhledy, Bulletin advokacie, s rozsáhlou citací v komentářové právní literatuře jako součástí právního řádu ČR v širším smyslu.

V dnešní internetové době, kdy rozhodují dny, lze autorskou prioritu nových průlomových myšlenek nejlépe zajistit vydáváním vlastního odborného časopisu až s následným převzetím ostatními autory, kteří je dále rozvedou a precizují. Autorské právo v novodobém pojetí nesprávně více chrání jiný způsob vyjádření již existující autorské myšlenky obsažené v určitém díle s jejím častým přisvojováním ze strany dalších osob za vlastní než původní originální myšlenku samu.

Smyslem nového časopisu je být podnětem pro soudní praxi, zejména rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu ČR i Ústavního soudu ČR, pro jejichž vysokou kvalitu je nezbytná odborná oponentura i zdroj nových právních názorů.

APLIKACE PRÁVA může být rovněž inspirací pro další autory i jiných společenských oblastí, aby oni sami mohli přispět k rozvoji daného oboru svými novými myšlenkami a názory prostřednictvím pravidelného zveřejňování v jimi vydávaném internetovém odborném časopise bez nutnosti zdlouhavého vydávání v tištěných periodikách s redakčními radami s rizikem ztráty priority či aktuálnosti.

Redakční informace:

Elektronický časopis se sborníkem právních statí **APLIKACE PRÁVA** vydává JUDr. Luboš Chalupa, redakce@aplikaceprava.cz, Křižíkova 156, 186 00 Praha 8. Redakční rada: JUDr. Luboš Chalupa.

Časopis vychází jednou za 3 měsíce. Časopis **APLIKACE PRÁVA** je registrován v Českém národním středisku ISSN Národní technické knihovny (ISSN 2336-5560). © Všechna práva vyhrazena. Jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce jakéhokoli materiálu nebo části materiálu uveřejněného v časopise **APLIKACE PRÁVA** (tištěnou i elektronickou formou) je možná pouze s uvedenou citací autora, názvu a čísla časopisu.

Autorem článků je JUDr. Luboš Chalupa
Datum vydání: 29. 7. 2024

První autorský odborný časopis

K NÁHRADĚ ÚJMY (ŠKODY) Z TITULU PREVENCE DLE § 2901 OBČ. ZÁKONÍKU

V právní praxi je prozatím nesprávně vykládána odpovědnost za újmu (škodu) z titulu prevence s nesprávnou aplikací ustanovení § 2901 obč. zákoníku.

Odpovědnost za újmu (škodu) vzniklou konáním a jinak než konáním (tzv. zvláštní případy)

1

Již z důvodové zprávy k § 2900 - § 2903 občanského zákoníku vyplývá, že ustanovení § 2901 obč. zákoníku – na rozdíl od § 2900 obč. zákoníku - zakládá odpovědnost za újmu (škodu) vzniklou jinak než konáním, tj. i nekonáním, které důvodová zpráva nazývá obecněji jako „zvláštní případy“:

„Předně se navrhuje rozlišit prevenční povinnost v souvislosti s nebezpečím vzniku újmy k o n á n í m, tedy aktivním postupem jednatelství, která má obecně nastoupit jako bezvýjimečná, a proti tomu případy zvláštní, které nebezpečí újmy (na životě, zdraví a na osobních právech, popřípadě majetku) má svůj základ ve zvlášť upravených situacích.

Návrh vychází z pojetí, že kdo v soukromém styku koná, má konat tak, aby z toho nevznikla bezdůvodná újma...

Zvláštní případy, které se pojí s povinností zakročit, jsou vytknuty jako vytvoření nebezpečné situace nebo kontrolu nad ní a případ odůvodněný povahou poměru mezi osobami. Jinak se vyžaduje zakročení jen v případech, kdy lze hrozící újmu snadno odvrátit a kdy následky hrozící újmy zjevně převyšují námahu a úsilí, které je třeba k zákroku vynaložit. Práva a povinnosti zakročujícího i osoby, v jejímž zájmu bylo zakročeno, se posoudí podle ustanovení o nepřikázaném jednání...

2

Oproti ustanovení § 2900 obč. zákoníku, zakládajícího povinnost počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě, ustanovení § 2901 obč. zákoníku zakládá zákonnou povinnost zakročit na ochranu majetku jiného každému, kdo vytvořil nebezpečnou situaci (konáním či nekonáním) nebo má nad ní kontrolu, vyžadující-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života.

3

Ustanovení § 2900 a § 2901 obč. zákoníku nezužují odpovědnost za újmu (škodu) jen na konání škůdce, nýbrž je zvlášť rozlišují na:

1. **konání** (§ 2900 obč. zákoníku) se zákonnou povinností počínat si tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě, vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života
2. **zvláštní případy** (§ 2901 obč. zákoníku), tj. jinak než konáním:
  - a) kdo vytvořil nebezpečnou situaci,
  - b) kdo má kontrolu nad nebezpečnou situací,
  - c) odůvodňuje-li to povaha poměru mezi osobami,
  - d) kdo může podle svých možností a schopností snadno odvrátit újmu, o níž ví nebo musí vědět, že hrozící závažnosti zjevně převyšuje, co je třeba k zákroku vynaložit,**má - z tohoto objektivního stavu vyplývající - zákonnou povinnost zakročit na ochranu jiného, vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života**

První autorský odborný časopis

4

Vytvoření nebezpečné situace se zákonnou povinností zakročit na ochranu jiného ve smyslu ustanovení § 2901 obč. zákoníku je i stav, kdy tuzemská obchodní korporace (podnikatel), která měla zřízení a zpřístupněnu datovou schránku, nijak neseznamuje s obsahem soudních (úředních) písemností řádně doručených do její datové schránky (žaloby, kvalifikované výzvy k podání vyjádření k žalobě, předvolání k ústnímu jednání, rozsudku, návrhu na zřízení soudcovského zástavního práva, usnesení o zřízení soudcovského zástavního práva) - zpravidla alespoň jednou za 10 dní - ani se neseznamuje s obsahem doporučené pošty doručené do jejího sídla, čímž objektivně vystavuje třetí osoby riziku vydání pravomocných soudních rozhodnutí, např. exekučního titulu či soudcovského zástavního práva, které mohou být s účinky ex tunc zrušeny či zbaveny účinků právní moci a vykonatelnosti surčením neplatnosti dotčené právní skutečnosti, případně právního jednání, k tíži dobrověrné třetí osoby, např. vydražitele ve veřejné dražbě.

5

Mám za to, že **konáním v širším smyslu dle ustanovení § 2900 obč. zákoníku** zakládajícím odpovědnost za újmu (škodu) je i samotné podnikání škůdce v rozhodné, v jehož rámci se po dobu mnoha let prokazatelně nijak neseznamoval (ignoroval) s řádně doručenými úředními písemnostmi včetně meritorních rozsudků a usnesení soudu řádně doručeným do jeho datové schránky či jeho sídla (místa podnikání) s objektivním rizikem neplatného pořízení věci dobrověrným poškozeným a z toho vyplývající škodou k tíži poškozeného.

Povinnost zakročit na ochranu jiného před hrozící škodou preventivními právními prostředky

6

Ten, kdo vytvořil nebezpečnou situaci (např. neseznamováním se s písemnostmi včetně rozsudku doručovanými do datové schránky a do sídla společnosti), **nebo má nad ní kontrolu, je ex lege povinen zakročit na ochranu jiného podáním k tomu zákonem určených zvláštních – preventivních – právních institutů** (např. žaloba o nepřipustnost prodeje zástavy, návrh na vydání předběžného opatření zdržení se konání dražby, písemná žádost o odložení dražby), které bez dalšího vylučují vznik neplatného právního jednání (právní skutečnost) a tím i hrozící škodu k tíži jiné osoby.

7

Při prokázání vytvoření nebezpečné situace ve smyslu ustanovením § 2901 obč. zákoníku - i kontrolou nad ní - obchodní společností (podnikatelem) coby zástavním dlužníkem spočívající v jejím dlouhodobém ignorování doručování úředních písemností do její datové schránky i do jejího sídla (neseznamování se obsahem datové schránky i s obsahem poštovní schránky na adrese jeho sídla) - přes prokazatelné doručení oznámení dražebníka o konání dražby doporučeným dopisem s dodejkou - je v rozporu s ustanovením § 2901 obč. zákoníku, pokud takováto obchodní společnost (podnikatel) nijak na ochranu majetku dražitelů včas nezakročila tak, aby veřejná dražba nebyla - neplatně - provedena, ač to vyžadovaly okolnosti případu, a to:

a) do 7 dnů před zahájením dražby dle § 46b zákona o veřejných dražbách nepodala preventivní žalobu o určení nepřipustnosti prodeje zástavy, pro níž by se dražba bez dalšího až do skončení řízení ex lege nemohla konat, ani

b) do zahájení dražby dle § 46b zákona o veřejných dražbách nepodala návrh na vydání předběžného opatření zdržení se zahájením dražby, pro něž by se dražba bez dalšího až do skončení řízení ex lege nemohla konat, ani

c) do zahájení dražby nepodala řádnou písemnou žádost o upuštění od dražby, splňující zákonné podmínky dle § 46 odst.1 i § 10 odst. 1 zákona o veřejných dražbách, která by ex lege vedla k odložení dražby, v příčinné souvislosti s výše uvedeným porušením zákonné povinnosti zástavního dlužníka zakročit na ochranu jiných vzniká vydražiteli škoda z titulu neplatné veřejné dražby.

První autorský odborný časopis

8

Povinnost zakročit na ochranu majetku jiného ve smyslu ustanovení § 2901 obč. zákoníku tím, kdo vytvořil nebezpečnou situaci nebo má nad ní kontrolu, spočívá i v povinnosti této osoby podat včas písemné podání u soudu či jiného adresáta (např. dražebník), které má preventivní charakter, a kterým je bez dalšího vyloučen vznik neplatné právní skutečnosti (neplatného právního jednání) a z toho vyplývající hrozící vznik škody k tíži jiných osob.

8

Povinnost zakročit na ochranu jiného ve smyslu ustanovení § 2901 obč. zákoníku naplňuje i včasné podání preventivního písemného podání u soudu či u jiné k tomu zákonem určené osoby, kterým je bez dalšího vyloučen vznik hrozící újmy k tíži jiných osob, vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života.

Autorem článku je JUDr. Luboš Chalupa

Judikatura:

rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.5.2020 sp.zn 25Cdo 3510/2019: „Zvláštní podmínky, za nichž vznikne subjektu povinnost k náhradě škody způsobené jeho omisivním jednáním (nekonáním), pak stanoví § 2901 o.z. Za východisko právní úpravy, jež zakládá odlišný odpovědnostní režim v závislosti na tom, zda škoda vzešla z aktivního či pasivního jednání škůdce, lze považovat obecnou tezi, že každý by měl v zásadě odpovídat za své konání, tedy jednání, jímž aktivně ovlivňuje okolí a může zasáhnout do právní sféry jiného, avšak požadovat po osobě, aby zakročila na ochranu jiného, ačkoli se na kauzálním procesu vedoucím ke vzniku škody nepodílela, je možno pouze ve specifických a zvláště odůvodněných případech. Zákon tak ukládá tzv. zakročovací povinnost toliko 1) tomu, kdo vytvořil nebezpečnou situaci nebo nad ní má kontrolu, 2) odůvodňuje-li to povaha poměru mezi osobami, potažmo 3) tomu, kdo může podle svých možností a schopností snadno odvrátit újmu, o níž ví nebo musí vědět, že hrozící závažnost zjevně převyšuje, co je třeba k zákroku vynaložit. To vše za podmínky, že vznik předmětné povinnosti odůvodňují okolnosti případu či zvyklosti soukromého života.“

K PROKAZOVÁNÍ UŠLÉHO ZISKU Z NEPLATNÉHO PRÁVNÍHO JEDNÁNÍ (PRÁVNÍ SKUTEČNOSTI)

V právní praxi je s odkazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu na žalobci (poškozeném) vyžadováno, aby v řízení o náhradu škody ve formě ušlého zisku vždy prokázal, jaká konkrétní příležitost mu ušla.

1 Desetiletí trvající nesprávná a vnitřně nelogická judikatura v otázce prokazování ušlého zisku spočívá v tom, že doposud nerozlišovala, k jakému účelu poškozený jako nabyvatel předmětnou věc (majetkové právo) neplatně nabýval, tj. zda jako investici či pro vlastní potřebu.

2 V případě, že poškozený prokazatelně pořizoval nemovitost (věc nebo majetkové právo) jen jako svoji investici za účelem zisku, nemusí již v řízení o náhradu škody ve formě ušlého zisku z neplatného právního jednání (právní skutečnosti) dál prokazovat, k jakému účelu by použil „vázané“ (nevrácené) peněžní prostředky v souvislosti s neplatným nabytím nemovitosti (věci, majetkového práva) neboť „korunním“ důkazem je právě samotný účel vlastního neplatného nabytí.

3 Ušlý zisk poškozeného spočívající v nemožnosti obvyklého investování „zmražené“ (nevrácené) kupní ceny (ceny dosažené vydražením) po rozhodné období je v řízení o náhradu škody zpravidla prokázán:

- vlastní neplatnou koupí (neplatným vydražením) předmětné nemovitosti jen za účelem investice poškozeného spočívající např.: v i) obvyklém nájemném + ii) roční obvyklým nárůstem tržních cen srovnatelných nemovitostí v daném místě a čase,

-obvyklým dějem v časové ose realizovaného investování poškozeným před neplatným nabytím nemovitosti za účelem jejich tržního pronájmu s pravidelným nárůstem jejich tržní ceny cca x% ročně,

-majetkovými poměry poškozeného vylučující jinak poměrně častou nevěrohodnost žalob na ušlý zisk ze strany do té doby jinak málo majetných fyzických osob

4 Protože kdykoli v minulosti i nyní lze až na akademické výjimky ve stejném místě a čase pořídit srovnatelně lukrativní nemovitosti (věc, majetkové právo) za srovnatelnou kupní cenu se srovnatelným výnosem z i) nájmu a z ii) pravidelného nárůstu tržní ceny nemovitosti za každý rok, je zpravidla prokazatelné, že poškozený by s ohledem na obvyklý děj v rozhodné době mnoha let před i po neplatném nabytí se srovnatelným ziskem pořídil jinou nemovitost se srovnatelným výnosem.

5 Naopak v případě, že poškozený neplatně pořídil věc (majetkové právo) nikoli za účelem zisku, např. byt pro vlastní bydlení, musí v řízení o náhradu škody ve formě ušlého zisku plně prokázat, z jaké konkrétní ušlé příležitosti či jakého titulu mu měl ujít žalovaný zisk tak, jak je prokazováno doposud, tj. zásadně nepostačí odkaz na samotné neplatné nabytí.

První autorský odborný časopis

6

V řízení o náhradu škody ve formě ušlého zisku tak má poškozený mimo jiné prokazovat, k jakému účelu předmětnou věc (majetkové právo) neplatně nabyt, tj. zda jako investici nebo pro vlastní, případně jinou neziskovou, potřebu, z čehož následně vyplývá rozdílný rozsah dokazování ušlého zisku; prokáže-li poškozený, že neplatně nabytou věc (majetkové právo) nabýval za účelem zisku, např. investiční byt, nemusí - jako desetiletí doposud - nesmyslně dál prokazovat, k čemu že by „zmrazenou“ částku ve výši jím zaplacené kupní ceny na neplatnou kupní smlouvu (neplatnou veřejnou dražbu) v rozhodné době býval použil ...

Autorem článku je JUDr. Luboš Chalupa

NÁHRADA NÁKLADŮ ŘÍZENÍ ZA SEPIS PROCESNĚ NEÚSPĚŠNÝCH PODÁNÍ V DÍLČÍ FÁZI ŘÍZENÍ

V rámci rozhodování o náhradě nákladů řízení soudy povětšinou nesprávně přiznávají procesně úspěšnému účastníkovi plnou náhradu nákladů bez ohledu na procesní neúspěch v relativně samostatném dílčím řízení o určité procesní otázce ani jí nekrátí a stanoví jí ve stejné výši jako je odměna za sepis nosných podání advokáta jako je sepis žaloby, odvolání, dovolání atd.

1

V případě, že návrhu účastníka na přerušeni/nepřerušeni řízení nebylo vyhověno, byl v této dílčí části řízení (o přerušeni řízení) procesně neúspěšný a nenáleží mu tak za tento úkon právní služby odměna advokáta.

2

Byl-li návrh účastníka na přerušeni/nepřerušeni řízení procesně úspěšný, v tomto dílčím průběhu řízení nenaleží odměna advokáta za sepis podání v plné výši - jako je výslovně uvedeno např. pro meritorní podání, tj. žalobu, odvolání, dovolání, sepis právního vyjádření k věci - a když už tak nejvýše ve výši 1/2 úkonu právní služby.

3

Mimosmluvní odměna advokáta za čistě procesní návrhy (návrh/vyjádření na přerušeni/nepřerušeni řízení, odvolání proti usnesení o přerušeni řízení) nenáleží tehdy, pokud soud tomu kterému procesnímu návrhu účastníka: přerušit/nepřerušit řízení, nevyhověl, tj. navrhoval-li žalovaný přerušeni řízení a to nebylo přerušeno a naopak vyjádřil se žalovaný negativně k návrhu žalobce na přerušeni řízení a to naopak bylo přerušeno, což již vyplývá z níže citované precedenční judikatury dovolacího soudu.

4

Neúčelnými jsou tak čistě procesní podání jinak meritorně procesně úspěšného účastníka, za které nenaleží odměna za ty úkony právní služby, kterým v té které dílčí fázi řízení soud nevyhověl, např. přerušil řízení, ačkoli procesně úspěšný účastník navrhoval nepřerušeni řízení, odvolal se proti přerušeni řízení a soud mu nevyhověl, nedoplnění dokazování, ačkoli procesně úspěšný účastník navrhoval doplnění dokazování apod.

5

Odměna za čistě procesní úkon právní služby spočívající v „návrhu“ na pokračování řízení přerušeno na dobu určitou včetně pravomocného skončení jiného řízení, které se obnovuje ex offo naplněním podmínky stanovené výrokem usnesení o přerušeni řízení, nenáleží, když návrh na pokračování řízení přerušeno na dobu určitou dle § 109 odst. 2 písm.c) o.s.ř. je obsahově jen upozorněním na odpadnutí dané podmínky, což se projevuje tak, že takovému návrhu se nevyhovuje ani nezamítá se.

6

Nepřiznávání náhrady nákladů řízení v dílčí části řízení včetně o přerušeni řízení tomu účastníkovi, který v ní nebyl procesně úspěšný, je odůvodněno i spoluodpovědností účastníka za přiměřenou délku řízení, které právě nemnohdy prodlužují nedůvodná dílčí řízení.

7

Závisí-li soudní řízení jen na výsledku jiného soudního řízení mezi týmiž účastníky o rozhodující předběžné otázce, např. platnost/neplatnost dražby, musí soud po právní moci soudního řízení, pro něž bylo řízení dle § 109 odst. 2 písm.c) přerušeno, zkoumat, zda následné úkony právní služby advokáta procesně úspěšného účastníka jsou po pokračování v řízení ex offo účelné anebo neúčelné v úmyslu advokáta navýšit svoje palmáře při jistotě budoucího úspěchu ve věci samé.

První autorský odborný časopis

8

Doplnění vyjádření k žalobě v poměrech, kdy mezi účastníky byla pravomocně vyřešena nosná předběžná otázka – např. neplatnost dražby – se zjevně smyšlenou polemikou, zda pravomocný rozsudek vydaný mezi týmiž účastníky je pro ně závazný dle § 159a o.s.ř. – může být honorováno nejvýše ½ odměny advokáta.

9

Mám za to, že mimosmluvní odměna za sepis čistě procesních návrhů včetně návrhu na přerušení/nepřerušení řízení a návrhu (spíše upozornění na pokračování řízení ex offa) na pokračování řízení dle § 109 odst. 2 písm.c) o.s.ř. má vycházet z tarifní hodnoty ve výši 10.000,-Kč, neboť jejich předmětem není věc sama ale jen dílčí procesní otázka.

Autorem článku je JUDr. Luboš Chalupa

Judikatura:

usnesení NS ČR ze dne 20.12.2016 sp.zn. 30Cdo 628/2015: „Dovolací soud zásadně souhlasí s přístupem, jenž lze charakterizovat jako „vítěz bere vše“, a který je uváděn (jako princip) též v komentářové literatuře (viz např. komentář k § 142 in JIRSA, Jaromír. Občanské soudní řízení: soudcovský komentář : podle stavu k 1. 2. 2016. 2. Vydání druhé, doplněné a upravené. Praha: Wolters Kluwer, 2016-. ISBN 978-80-7552- 080-7) za situace, probíhá-li řízení lineárně. Dovolatelce ovšem musí být dáno za pravdu v tom ohledu, že není spravedlivé, aby nesla náhradu nákladů druhého žalovaného, jež mu vznikly v řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutí soudu o procesní otázce. Daná řízení, jež lze označit za určité „procesní apendixy“ a která druhý žalovaný inicioval, nevedla ke změně ani zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně, a druhého žalovaného v nich nelze označit za úspěšného. 30. V § 142 odst. 1 o. s. ř., zákonodárce vyjádřil zásadu úspěchu ve věci, jež ovládá rozhodování o náhradě nákladů řízení. Ze samotného textu ustanovení ovšem plyne, že se náhrada nákladů podle něj poskytuje v případě, že tyto náklady byly potřebné ve vztahu k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Byl-li podán proti procesnímu rozhodnutí soudu opravný prostředek, o němž je rozhodnuto jinak, než že soud rozhodující o opravném prostředku napadené rozhodnutí změní či zruší, zásadně nelze mít úkony účastníka, jež rozhodnutí napadl, v této fázi řízení za účelné ve vztahu k uplatňování či bránění práva. Za daných okolností dílčí fáze řízení o opravném prostředku zpravidla vyzní jako nadbytečně" vedená, a náklady v této fázi vynaložené účastníkem, jenž opravný prostředek podal, budou postrádat charakter nezbytnosti a tedy i účelnosti. Sama skutečnost, že účastník řízení učinil úkony, jež se projeví jako neúčelné ve vztahu k uplatňování či bránění práva, samozřejmě neznamená, že by v řízení postupoval neřádně, což by vedlo k separaci nákladů řízení dle § 147 o. s. ř.“

K PRÁVNÍ DOMNĚNCE PLATNOSTI VEŘEJNÉ DRAŽBY

Ačkoli ustálená judikatura Nejvyššího soudu ČR vychází z právní domněnky platnost veřejné dražby až do pravomocného určení její neplatnosti, v antagonistickém rozporu s tím je aplikace této právní domněnky na související soudní řízení o určení vlastnictví a o vyklizení vydražené věci včetně náhrady nákladů řízení („neúplná/poloviční domněnka platnosti“).

1

Žaloba o vyklizení vydražené nemovitosti (pro porušení § 55 zákona č. 26/2000 Sb.) a o určení vlastnictví vydražené nemovitosti, výslovně odůvodněná tím, že katastrální úřad neprovedl jinak obvyklý vklad (záznam) vlastnického práva k nemovitosti ve prospěch vydražitele na základě potvrzení o nabytí nemovitosti v dražbě (pro porušení § 54 zákona č. 26/2000 Sb.) jako originárního způsobu nabytí, byť s poznámkou spornosti, která je podána ke dni zahájení řízení v souladu s právní domněnkou platnosti dražby, je podána po právu a její důvodnost odpadne až dnem vyhlášení pravomocného rozsudku o určení neplatnosti dražby.

2

Stanoví-li ustálená judikatura dovolacího soudu jednoznačně, že ode dne vydražení věci až do dne právní moci rozsudku o určení neplatnosti veřejné dražby, případně vyhlášení tohoto rozsudku, platí bezvýjimečně právní domněnka platnosti dražby, je podání žaloby vydražitele o vyklizení vydražené věci dle § 55 zákona č. 26/2000 Sb. a o určení vlastnictví vydražené věci na základě potvrzení o nabytí v dražbě, nebyl-li proveden zápis do katastru nemovitosti, v mezidobí ode dne příklepu (za podmínky doplacení ceny dosažené vydražením) až do dne právní moci rozsudku o neplatnosti dražby podána ve smyslu ustanovení § 146 odst. 1 písm.c) o.s.ř. důvodně.

3

Žaloba vydražitele i) o určení vlastnictví nemovitosti pro absenci zápisu do katastru nemovitostí na základě protokolu o provedení dražby, ii) o vyklizení nepředané vydražené nemovitosti či iii) o vydání bezdůvodného obohacení za protiprávní užívání nepředané vydražené nemovitosti, podaná v mezidobí ode dne udělení příklepu – za podmínky řádného zaplacení celé ceny dosažené vydražením – až do právní moci rozsudku o určení neplatnosti dražby je pro právní domněnku platnosti dražby podána důvodně, což soud musí zohlednit v rámci rozhodování o náhradě nákladů řízení ve prospěch procesně neúspěšného vydražitele dle § 146 odst. 1 písm.c) o.s.ř.; obecné soudy včetně Ústavního soudu se s touto argumentací - prozatím - „vypořádaly“ tak, že jí ignorovaly (usnesení ÚS ČR ze dne 26.3.2024 sp.zn.IV.ÚS 959/23).

Autorem článku je JUDr. Luboš Chalupa

Základní zákonná úprava a judikatura:

§ 53 zákona o veřejných dražbách: Uhradil-li vydražitel cenu dosaženou vydražením ve stanovené lhůtě, přechází na něj vlastnictví předmětu dražby k okamžiku udělení příklepu.

§ 55 odst. 2 věta první zákona o veřejných dražbách: Jde-li o nemovitost, je bývalý vlastník povinen na základě předložení o potvrzení o vlastnictví a doložení totožnosti vydražitele bez zbytečného odkladu předat předmět dražby vydražiteli.

R 52/2006: „Veřejná dobrovolná dražba je neplatná, jen jestliže její neplatnost vyslovil soud; neplatnost této dražby přitom soud nemůže posuzovat v jiném řízení než v řízení podle ustanovení § 24 odst.3 zákona o veřejných dražbách, a to ani jako otázku předběžnou.“ (nedobrovolná dražba např. rozsudek NS sp.zn. 22Cdo 224/2007).